

Prijelazni instrument Europske unije za Hrvatsku

Projekt

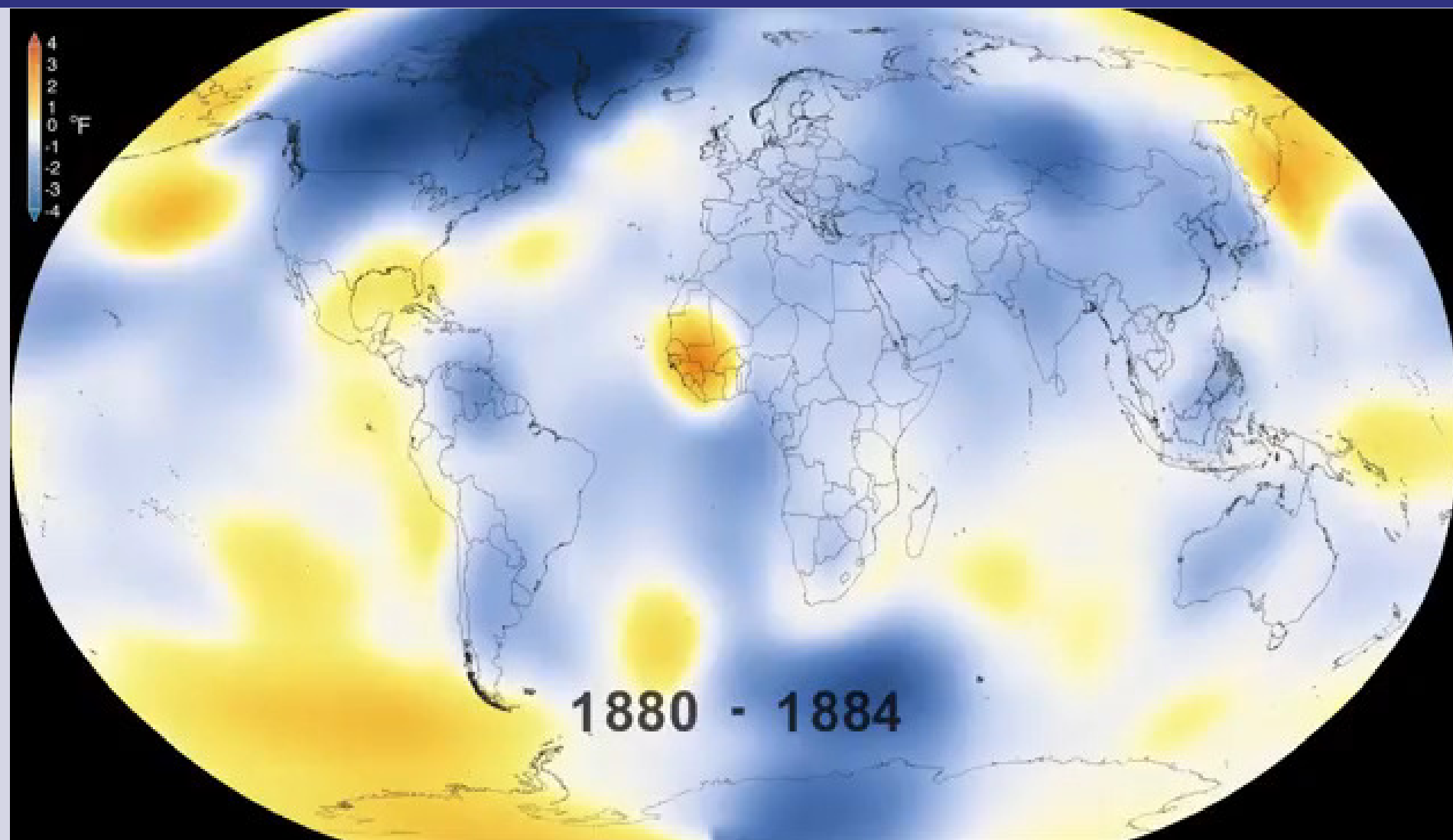
Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i prirode za prilagodbu klimatskim promjenama te priprema Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama

**Dr.sc. Branka Pivčević Novak, voditeljica Službe za održivi razvoj
Ministarstvo zaštite okoliša i prirode**

Gospić, 12. listopada 2016.g.

Promjena globalne temperature 1884. – 2014.

<http://climate.nasa.gov/vital-signs/global-temperature/>

Utjecaj klimatskih promjena

Uočene promjene u klimatskom sustavu

Mnoge uočene promjene su bez **presedana** u razdoblju koje se mjeri **desetljećima pa čak i tisućljećima** – atmosfera i oceani su se zagrijali, količine snijega i leda smanjile, a razina mora podigla (IPCC AR5,1.1)

2015. bila je **najtoplija godina** od početka mjerenja (prethodni rekord – 2014. godina)

Buduće promjene klime, rizici i utjecaj

Daljnje emisije stakleničkih plinova uzrokovat će daljnje zagrijavanje i dugotrajne promjene u svim komponentama klimatskog sustava, povećavajući vjerojatnost **ozbiljnih, ireverzibilnih učinaka na ljude i ekosustave**.

Ograničavanje klimatskih promjena zahtijeva značajno i dugotrajno **smanjenje emisija stakleničkih plinova**, koje, **zajedno s prilagodbom može ograničiti rizike** (IPCC AR5)

Utjecaj klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj

6. Nacionalno izvješće Republike Hrvatske prema UNFCCC (2014.)

- promjene u obrascu oborina utjecat će na otjecanje, intenzitet, vremensko razdoblje te učestalost poplava i suša; utjecaj na proizvodnju električne energije iz hidroelektrana
- podizanje razine mora (utjecaj na infrastrukturu, izvore pitke vode u krškom području itd.)
- promjena u prostornoj raspodjeli šumske vegetacije; veći rizik od šumskih požara (na obali, ali i dijelovima Slavonije)
- promjena u sustavima uzgoja bilja i domaćih životinja
- utjecaj na kvantitetu i/ili kvalitetu vode za piće, hrane i zraka; češći i dulji toplinski valovi bit će ozbiljna prijetnja zdravlju ljudi; širenje bolesti poput malarije ili krpeljnog meningoencefalitisa; i dr.

Utjecaj na perspektivu održivog razvoja Hrvatske

Aktivnosti

UN, Pariški
sporazum, 2015.

Europska unija

Republika Hrvatska

Ublažavanje

Strategija niskougljičnog
razvoja RH za razdoblje do
2030. s pogledom na 2050.
godinu (u izradi)

Prilagodba

Strategija prilagodbe
klimatskim promjenama u RH
za razdoblje do 2040. s
pogledom na 2070. godinu

Zakon o zaštiti zraka (NN 130/2011, 47/2014)

Članak 95., st. (2) – Izmjene i dopune ZoZZ

Obvezuje se Vlada da prijedlog Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj [...] podnese Hrvatskome saboru u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 118. Prilagodba klimatskim primjenama podrazumijeva procjenu štetnih utjecaja klimatskih promjena i poduzimanje primjerenih mjera s ciljem sprječavanja ili smanjenja potencijalne štete koje one mogu uzrokovati.

Članak 118a.

Definira sadržaj Strategije prilagodbe za razdoblje do 2040. g. S pogledom do 2070. g. s akcijskim planom

Zakon o zaštiti zraka (NN 130/2011, 47/2014)

Prepoznati ranjivi sektori i propisana obaveza poduzimanja mjera prilagodbe u njima:

hidrologija i vodni resursi

poljoprivreda i ribarstvo

šumarstvo

biološka raznolikost i prirodni ekosustavi

biološka raznolikost i morski ekosustavi

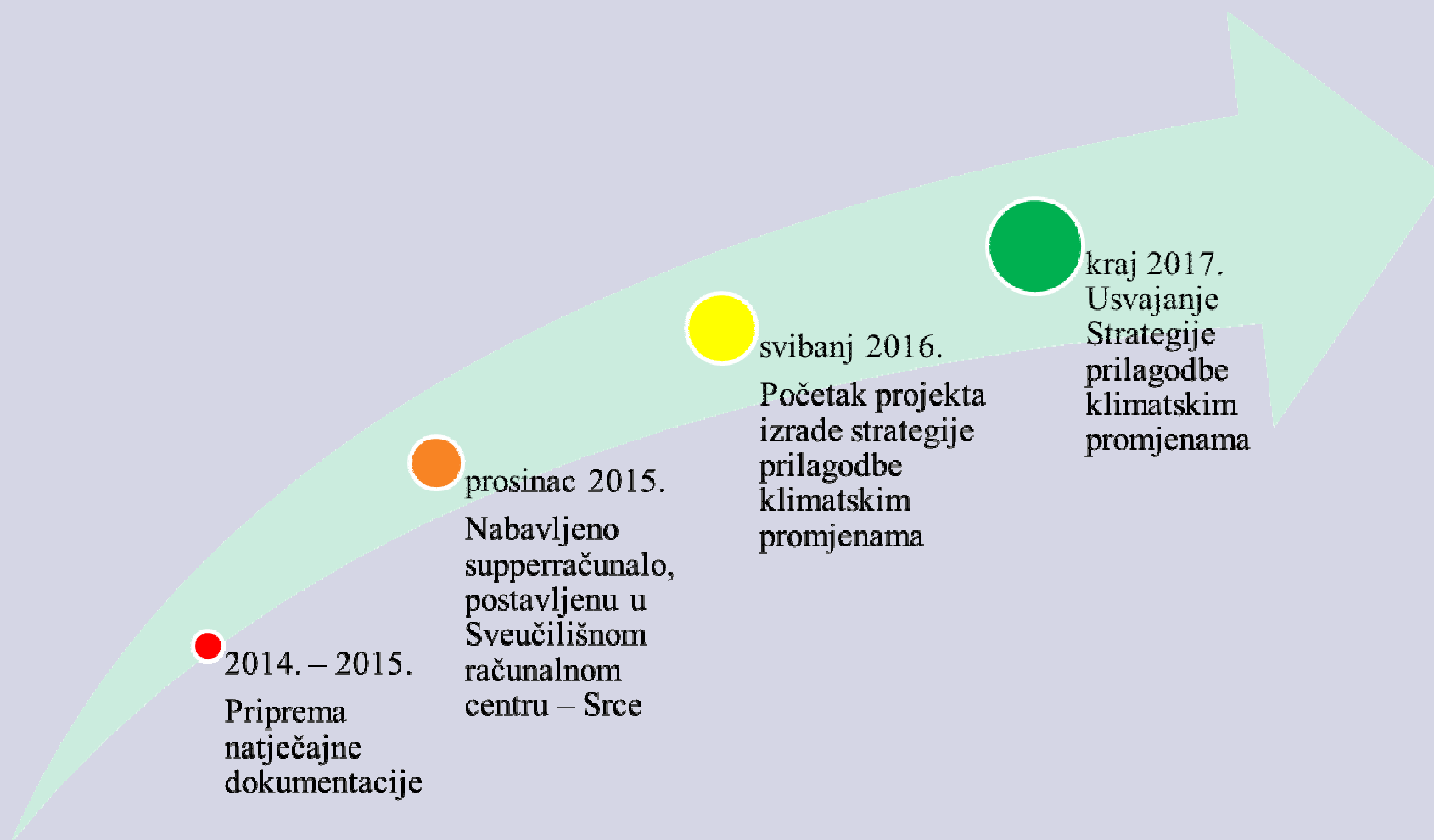
obala i obalno područje

turizam

ljudsko zdravlje

Tijekom izrade strategije moguće se utvrdi još koje područje
(npr. urbano područje, energetika)

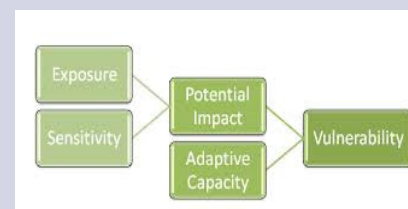
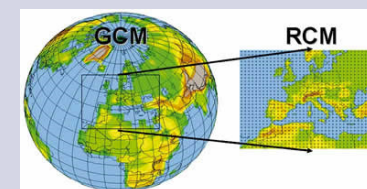
Strategija prilagodbe klimatskim promjenama

Strategija prilagodbe klimatskim promjenama

Koraci u razvoju strategije i akcijskog plana:

- ocjena trenutnog stanja
- modeliranje, procjena ranjivosti i utjecaja za ranjive sektore za razdoblje do 2040. godine
- izrada scenarija utjecaja i ranjivosti te procjena mjera prilagodbe na temelju klimatskih modela
- procjena rizika za ključne sektore i određivanje prioriteta mjera i aktivnosti te načina provedbe mjera
- utvrđivanje načina integriranja mjera prilagodbe u sektorske razvojne planove, predlaganje redoslijeda ostvarivanja mjera, određivanje rokova izvršavanja mjera, određivanje obveznika provedbe
- procjena sredstava za provedbu i redoslijed korištenja sredstava prema utvrđenim prioritetima
- analiza troškova i koristi provedbe mjera prilagodbe klimatskim promjenama,
- izrada pokazatelja za praćenje provedbe Strategije

Strategija prilagodbe klimatskim promjenama

Što je do sada napravljeno:

- Nabavljeno je super računalo za modeliranje (HPCS) i smješteno u Srce-u „VELEbit”

U suradnji sa stručnjacima iz tvrtke Eptisa:

- Radi se klimatsko modeliranje
- provode se stručne i opće radionice o prilagodbi klimatskih promjena

PRILAGODBA KLIMATSKIM PROMJENAMA U HRVATSKOJ

Zbog svojih klimatskih i geografskih obilježja Hrvatska je prepoznata kao država izrazito ranjiva na klimatske promjene s kojima se već i suočava. Stoga je ključno, istovremeno uz mjere smanjenja emisije stakleničkih plinova, raditi na prilagodbi klimatskim promjenama i raditi na smanjivanju rizika od klimatskih promjena.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (MZOIP) koordinira politiku prilagodbe klimatskim promjenama.

Aktivnosti

- Na internetskoj stranici MZOIP-a se nalaze informacije o aktivnostima na temu prilagodbe klimatskim promjenama:
<http://www.mzoip.hr/hr/klima/prilagodba-klimatskim-promjenama.html>

- Mrežne stranice Europske komisije (EK) CLIMATE-ADAPT posvećene prilagodbi klimatskim promjenama imaju sveobuhvatne informacije i o Hrvatskoj:
<http://climate-adapt.eea.europa.eu/>

- Brošure proizašle iz projekta **CroAdapt** (srpanj 2014. – studeni 2015.) koji su bili pokrenuli **Ministarstvo zaštite okoliša i prirode**, **Regionalni centar zaštite okoliša – Ured za Hrvatsku (REC Hrvatska)** i **Baltički forum za okoliš iz Njemačke (BEF Njemačka)**, a financiralo njemačko Savezno ministarstvo okoliša, zaštite prirode, graditeljstva i nuklearne sigurnosti.
<http://www.mzoip.hr/hr/klima/prilagodba-klimatskim-promjenama.html>

Informativna brošura za širu javnost o prilagodbi klimatskim promjenama

Smjernice za donositelje odluka na lokalnoj razini.

- Smjernice EK za uključivanje klimatskih promjena i bioraznolikosti u SPUO, PUO, OPUO i druge dokumente (distribuiraju se izdavačima Elaborata o zaštiti okoliša):

- Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Strategic Environmental Assessment
- Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Environmental Impact Assessment
- Neformalne Smjernice za voditelje projekata: Kako povećati otpornost ranjivih ulaganja na klimatske promjene (prevedeno na hrvatski jezik)

<http://www.mzoip.hr/hr/klima/zastita-klime.html>

- Projekt Jačanje kapaciteta Ministarstva zaštite okoliša i prirode za prilagodbu

klimatskim promjenama te priprema Nacrta Strategije prilagodbe klimatskim promjenama koji se sufinancira sredstvima EU (2015.- 2017.),

**Mrežna
stranica
projekta:**
<http://www.prilagodba-klimi.hr>

FINANCIRANJE PROJEKATA koje koordinira MZOIP

Operativni program Konkurentnost i kohezija (OPKK) 2014. – 2020.

Tematski prioritet 5a1 - Poboljšanje praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama (35.730.000€):

5a1.1. Projekt modernizacije meteorološke mreže

5a1.2. Shema za jačanje primijenjenih istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama

5a1.3. Shema za podizanje svijesti o otpornosti i prilagodbi klimatskim promjenama na nacionalnoj i lokalnoj razini

5a1.4. Shema za izradu akcijskih planova za prilagodbu na klimatske promjene na lokalnoj razini i u ranjivim sektorima te razvoj metoda i standarda za provedbu mjera prilagodbe

Zahvaljujem se na pažnji